

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název materiálu	21 - Další významné osobnosti
Identifikátor	CZ.1.07/1.5.00/34.0597
Předmět	Český jazyk a literatura
Ročník	4. ročník
Obor, Kód	Obchodník, 66–41–L /008, Operátor oděvní výroby, 31-43-L/004
Anotace	Pracovní list je zaměřen na autora Ludvíka Vaculíka a manifest Dva tisíce slov
Autor	Mgr. Dana Vlasáková
Jazyk	čeština
Očekávaný výstup	Student se orientuje v literárně historickém kontextu, správně provede rozbor textu, aktivně tvoří text vlastní
Klíčová slova	Vladimír Páral, Katapult
Druh výukového zdroje	Pracovní list
Typ interakce	kombinované
Cílová skupina	student
Stupeň a typ vzdělávání	střední odborné
Věková skupina	17-19
Datum vytvoření	12.11. 2012

1. Zaškrtněte správnou odpověď

Samizdat znamená „samo vydáváno“ – obcházení cenzury	ANO	NE
Ota Pavel vystupuje v díle Smrt krásných srnců jako Leo Popper	ANO	NE
Vladimír Páral svou tvorbu orientuje hlavně do měst Ústí nad Labem a Brno	ANO	NE
Dílo Postřižiny napsal autor Milan Kundera	ANO	NE

Mezi další významné osobnosti 4. etapy patří např. **Ludvík Vaculík** (1926), patří mezi české spisovatele, fejetonisty, novináře, zakladatel samizdatové edice Petlice a autor manifestu Dva tisíce slov. Dílo: **Český snář** (román psaný deníkovou formou, zachycuje období normalizace rozhovory s osobnostmi, popisem soukromého života, celkové atmosféry ve společnosti, dílo bylo vydáno v exilovém nakladatelství.)

Manifest Dva tisíce slov (výňatek) z roku 1968

Nejdřív ohrozila život našeho národa válka. Pak přišly další špatné časy s událostmi, které ohrozily jeho duševní zdraví a charakter. S nadějami přijala většina národa program socialismu. Jeho řízení se však dostalo do rukou nepravým lidem. Nevadilo by tolik, že neměli dost státnických zkušeností, věcných znalostí a filosofického vzdělání, kdyby aspoň měli víc obyčejné moudrosti a slušnosti, aby uměli vyslechnout mínění druhých a připustili své postupné vystřídání schopnějšími. Komunistická strana, která měla po válce velikou důvěru lidí, postupně ji vyměňovala za úřady, až je dostala všechny a nic jiného neměla. Musíme to tak říci a vědí to i komunisté mezi námi, jejichž zklamání nad výsledky je tak velké jako zklamání ostatních. Chybná linie vedení změnila stranu z politické strany a ideového svazku v mocenskou organizaci, jež nabyla velké přitažlivosti pro vládnoucí sobce, vyčítavé zbabělce a lidi se špatným svědomím. Jejich příliv zapůsobil na povahu i chování strany, která nebyla uvnitř zařízena tak, aby v ní bez ostudných příhod mohli nabývat vlivu pořádní lidé, kteří by ji plynule proměňovali, tak aby se stále hodila do moderního světa. Mnozí komunisté proti tomuto úpadku bojovali, ale nepodařilo se jim zabránit ničemu z toho, co se stalo. Poměry v komunistické straně byly modelem i příčinou stejných poměrů ve státě. Její spojení se státem vedlo k tomu, že ztratila výhodu odstupu od výkonné moci. Činnost státu a hospodářských organizací neměla kritiku. Parlament se odnaučil rokovat, vláda vládnout a ředitelé řídit. Volby neměly význam, zákony ztratily váhu. Nemohli jsme důvěřovat svým zástupcům v žádném výboru, a když jsme mohli, nedalo se po nich zas nic chtít, protože nemohli ničeho dosáhnout. Ještě horší však bylo, že jsme už téměř nemohli důvěřovat ani jeden druhému. Osobní i kolektivní čest upadla. S poctivostí se nikam nedošlo a o nějakém oceňování podle schopností darmo mluvit. Proto většina lidí ztratila zájem o obecné věci a starala se jen o sebe a o peníze, přičemž ke špatnosti poměrů patří i to, že ani na ty jejich peníze není dnes spolehnutí. Pokazily se vztahy mezi lidmi, ztratila se radost z práce, zkrátka přišly na národ časy, které ohrozily jeho duševní zdraví a charakter. Za dnešní stav odpovídáme všichni, více však komunisté mezi námi, ale hlavní odpovědnost mají ti, kdo byli součástí či nástrojem nekontrolované moci. Byla to moc umíněné skupiny rozprostřená pomocí stranického aparátu z Prahy do každého okresu a obce. Tento aparát rozhodovat, co kdo smí a nesmí dělat, on řídit družstevníkům družstva, dělníkům závody a občanům národní výbory. Žádná organizace nepatřila ve skutečnosti svým členům, ani komunistická. Hlavní vinou a největším klamem těchto vládců je, že svou vůli vydávali za vůli dělnictva. Kdybychom tomu klamu chtěli věřit, museli bychom dnes dávat za vinu dělníkům úpadek našeho hospodářství, zločiny na nevinných lidech, zavedení cenzury, která zabránila, aby se o tom všem psalo, dělníci by byli vinní chybnými investicemi, ztrátami obchodu, nedostatkem bytů. Nikdo rozumný samozřejmě v takovou vinu dělnictva neuvěří. Všichni víme, zejména to ví každý dělník, že dělnictvo prakticky nerozhodovalo v ničem. Dělnické funkcionáře dával odhlasovat někdo jiný. Zatímco se mnozí dělníci domnívali, že

vládnou, vládla jejich jménem zvlášť vychovávaná vrstva funkcionářů stranického a státního aparátu. Ti fakticky zaujali místo svržené třídy a sami se stali novou vrchností. Spravedlivě však řekneme, že někteří z nich si tuto špatnou hru dějin dávno uvědomili. Poznáme je dnes podle toho, že odčínají křivdy, napravují chyby, vracejí rozhodování členstvu a občanstvu, omezují pravomoc i početní stav úřednického aparátu. Jsou s námi proti zaostalým názorům v členstvu strany. Ale velká část funkcionářstva se brání změnám a má dosud váhu! Má pořád ještě v ruce mocenské prostředky, zvláště na okresech a v obcích, kde jich může užívat skrytě a nežalovatelně (...).

(<http://www.czechlit.cz/autori/vaculik-ludvik/author.ukazky/?sampleId=363>)

1. **Shrňte hlavní myšlenky autora**
2. **Jak vidí aktuální situaci autor textu?**
3. **Proč sepsal takový manifest?**
4. **Dokážete odhadnout, co se lidem, který manifest psali a podepsali, stalo po roce 1968?**
5. **Kdo je viníkem aktuálně popisované situace v textu?**
6. **Pokuste se napsat podobný manifest směřovaný současné politice, či nějakému palčivému problému, který se vás týká. Myslíte, že by lidem v dnešní době pomohl podobný manifest?**

Použité zdroje:

Portál české literatury [online]. [cit. 12.11.2012]. Dostupný z: <http://www.czechlit.cz/autori/vaculik-ludvik/author.ukazky/?sampleId=363>